

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ariana Smajić

**Civilna iniciativa Ejga – za lepše Jesenice;
horizontalno organiziranje in socialni kapital kot dejavnika uspešnosti**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ariana Smajić

Mentor: izr. prof. dr. Franc Trček

**Civilna iniciativa Ejga – za lepše Jesenice;
horizontalno organiziranje in socialni kapital kot dejavnika uspešnosti**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

To delo je posvečeno vam, ki soustvarjate to čudovito preobrazbo mesta.

*Naj se ob enem zahvalim še nespodobno krasnemu mentorju prof. dr. Trčku za usmerjanje in
potrpežljivost ter vsem dragim osebam, ki mi vedno stojite ob strani.*

Civilna iniciativa Ejga – za lepše Jesenice; horizontalno organiziranje in socialni kapital kot dejavnika uspešnosti

Delo se osredotoča na študijo primera civilne pobude Ejga – za lepše Jesenice, s katero je prikazana družbena mobilizacija na lokalni ravni. Nastanek iniciative je bila posledica nezadovoljstva prebivalcev, predvsem s politično in družbeno klimo na Jesenicah. Ejga je unikaten fenomen, saj predstavlja prvo tovrstno samoorganizirano družbeno skupino na Jesenicah, ki je vskočila tja, kjer so občinske in državne institucije odpovedale. Organizirani preko socialnega omrežja Facebook so skušali sprva zgolj vizualno polepšati Jesenice, sčasoma pa se del pobude angažira kot neodvisna politična lista. V delu raziskujem socialni kapital, ki označuje orodja, kot so zaupanje, omrežja in norme, hkrati pa se osredotočam na to, kako ta orodja pozitivno vplivajo na učinkovitost družbe. Pri raziskovanju razmerja med vzročnostjo in socialnim kapitalom sem se osredotočila predvsem na t. i. premostitveni kapital, saj takšen kapital za svojo krepitev in ohranjanje potrebuje šibke vezi. Takšne vezi delujejo kot most med skupinami in posamezniki, a hkrati tudi odpirajo povezave z ostalimi skupinami; prav to jim omogoča širino ter boljšo dostopnost do informacij in dobrin. V nadaljevanju se osredotočam na horizontalno organiziranje, tj. na delovanje Ejga v praksi, kar povežem z empiričnim delom, ki je bil izpeljan predvsem s pomočjo intervjujov. V tem delu izpostavim še glavne ugotovitve, na koncu pa sledi zaključek.

Ključne besede: Ejga – za lepše Jesenice, socialni kapital, družbeno gibanje, virtualna skupnost, horizontalno organiziranje.

Civil initiative Ejga – for better Jesenice; horizontal organisation and social capital as factors of its prosperity

This work focuses on the civil initiative *Ejga – for better Jesenice*, resulting in a case study which represent social mobilisation on local level. The emergence of the initiative is a result of the population's discontent, primarily with the political and the social climate in Jesenice. Ejga is a unique phenomenon since it represents the first such self-organised social group in Jesenice, which took initiative where the municipal and the state institutions have failed. They organised themselves via Facebook and the initial idea was solely to embellish visually their town, but eventually a part of an initiative developed into an independent political list. This work thus investigates the social capital, which denotes instruments of trust, network and norms, while simultaneously focussing on the positive impact of such instruments on the efficiency of society. Regarding relations between causality and social capital, I focused primarily on the so called bridging capital (R.D. Putnam), as such type of capital, for its strengthening and maintenance, requires weak ties. Such ties function as a bridge between groups and individuals while concurrently opening links towards them. Next, I focus on the horizontal organisation, i.e. the functioning of Ejga in practice, which I link to the empirical part, which was carried out mainly through interviews. Finally, in the conclusion, I present key findings.

Keywords: Ejga – for better Jesenice, social capital, social movement, virtual community, horizontal organisation.

KAZALO

1 Uvod	6
1.1 Ejga - za lepše Jesenice se predstavi	7
1.2 Hiša sreče	9
1.3 Ejga kot virtualna skupnost	10
1.4 Aktivno državljanstvo na primeru Ejga	12
2 Koncept socialnega kapitala	15
2.1 Ejga – za lepše Jesenice in socialni kapital	19
3 Horizontalno organiziranje in delovanje Ejga	21
4 Empirični del - metodologija	23
4.1 Analiza odgovorov	25
4.2 Ugotovitve	29
5 Zaključek.....	30
6 Literatura.....	32
Priloge	34
Priloga A: Anketni vprašalnik.....	34
Priloga B: Anketa – odgovori zbrani po anketirancih.....	38

1 Uvod

Pričuče diplomsko delo je singularna študija primera Civilne iniciative Ejga – za lepše Jesenice in se osredotoča na povezave socialnega kapitala in horizontalnega organiziranja, katera se v delu razumeva kot dejavnika uspešnosti iniciative.

Zgodba o civilni iniciativi Ejga – za lepše Jesenice prihaja z Jesenic in sega v junij 2013. Vse skupaj se je začelo zelo spontano, z enostavno *do-it-yourself* prenovo košarkaškega koša s strani dr. Ahmeda Pašića, ki se je tistega leta iz urejenega, rastočega Singapurja preselil nazaj v Slovenijo, natančneje na (propadajoče) Jesenice. Akcija prenove koša je bila objavljena na spletnem socialnem omrežju Facebook in je sprožila pravo družbeno revolucijo na Jesenicah. Ko namreč prebivalci izgubijo vpliv na širše okolje, se osredotočijo na svoje vsakdanje življenjsko okolje in se uprejo izkoriščanju, odtujenosti in zatiranju v mestu. Prebivalci namreč nikoli niso bili samo uporabniki mest, temveč so jih vedno dejavno soustvarjali (Castells v Križnik 2009, 55).

Kmalu za tem ustanovijo Facebook skupino Ejga – za lepše Jesenice in pričnejo z delom. Skupina danes šteje že več kot 4.000 članov, Ejgovci – kot se radi poimenujejo – pa so v tem času opravili že več kot dvesto različnih pobud in akcij na področju Jesenic, pa tudi izven.

Za pisanje o civilni iniciativi Ejga – za lepše Jesenice, v nadaljevanju Ejga, sem se odločila iz preprostega razloga, ker zgodba o vztrajnosti in uspehu ter dokaz, da se lahko na pobudo lokalne skupnosti, brez vpletanja državnih in občinskih institucij, nakazuje na to, da se marsikaj lahko uredi in spremeni na lokalni ravni. V knjigi, pod katero se je podpisal dr. Ahmed Pašić in nosi naslov Ejga – za lepše Jesenice, je Pašić čisto na samem začetku zapisal, da je to pozitivna zgodba, ki je spremenila mesto. Knjiga pa predstavlja pričevanje, kako so z akcijami in sodelovanjem »prečkali most« spreminjanja jeseniške miselnosti in apatije (Pašić, 2014). To je, torej, diplomsko delo, ki raziskuje družbeno mobilizacijo na lokalni ravni in njenih učinkih na vsakdanje življenje Jeseničanov.

V tej nalogi bom tako poskusila prikazati, kako odločilno vlogo je pri uspešnem delovanju te civilne iniciative, poleg modela horizontalnega organiziranja, odigral tudi socialni kapital članov, ki je bil uporabljen kot vir za uspešno (samo)organiziranje. Družbena mobilizacija je pogosto povezana tudi z ustreznim znanjem, razpoložljivim časom, financami, poznanstvi in organizacijskimi sposobnosti pripadnikov (Križnik 2009, 56). Diplomsko delo bo obsegalo več teoretskih področij. Ker je na temo socialnega kapitala že ogromno napisanega, se bom

osredotočila na koncept premostitvenega socialnega kapitala, vključila bom še nastanek Ejga kot civilne pobude, pojem virtualnih skupnosti, vlogo aktivnega državljanstva in horizontalno organiziranje tega družbenega gibanja. Delo bo vsebovalo tudi empirični del, ki bo sestavljen iz analize spletnih anket opravljenih z najbolj dejavnimi člani iniciative. Za ta način raziskovanja sem se odločila, ker sem tudi sama članica te iniciative in sem s pomočjo zagotavljanja anonimnosti ostalih članov pri dajanju izjav, želela ohraniti objektivnost in iskrene odgovore.

1.1 Ejga - za lepše Jesenice se predstavi

Pašić v intervjuju za Delo pravi:

Nihče si ni predstavljal, kako bo vse skupaj zraslo v kratkem času. Pozitivni odziv ljudi je dokaz, da so siti počasnosti, birokracije, stalnega čakanja na nekaj, na nekoga. Začeli smo se organizirati od spodaj navzgor in naredimo tisto, kar lahko naredimo sami. /.../ Če tega drugi ne morejo narediti, je treba sprožiti vsaj pobudo. /.../ Vstop v podjetništvo preko pobud je nekaj, kar nas zanima. Ne želimo čakati na konec recesije, ampak v teh časih poskušamo premakniti, kar se da. To rabimo na Jesenicah, pa tudi v Sloveniji.

(Pašić v Račić 2013)

Kot sem omenila že v uvodu, se je zgodba civilne iniciative Ejga začela junija 2013, torej več kot dve leti nazaj. Začetek Ejga je bil zelo neformalne oblike, povod za nastanek pa je bila vedno večja apatija med prebivalci jeseniške občine, ki tam vlada že vrsto let. Križnik dodaja, da so mesta družbeno proizvedena ter da potrebe in začetki delovanja številnih družbenih gibanj, kažejo na to, da lahko posamezniki iz civilne družbe z metodo organiziranja od spodaj navzgor, preobrazijo do takrat vladujočo funkcijo, izraz in bistveno vsebino mesta (Križnik 2009, 9).

Pašić navede, da je samoorganizacija, ki se je zgodila na Jesenicah odsev krize, Jeseničani pa s tem kažejo, da nočejo več čakati. Ti posamezniki imajo veliko idej, zamisli in predlogov. Pašić poudarja, da je samo sodelovanje kjuč do uspeha (Pašić v Račić 2013). V Ejga so se odločili, da bodo vskočili tam, kjer so odpovedale občinske in državne institucije. Njihov prvotni namen je bil najprej vizualno polepšati in obuditi Jesenice, da bi mesto znova

zaživel. Začeli so z organizacijo rednih akcij obnavljanja zarjavelih ograj, dotrajanih avtobusnih postajališč, prenove otroških igrišč, ipd. Njihova prva, bolj odmevna, akcija je bil projekt prenove jeseniške železniške postaje, katera je tiho propadala kar nekaj let. Povod za projekt je bilo bližajoče se Evropsko prvenstvo v košarki 2013, saj so Jesenice v tistih dneh pričakovale večje število tujih obiskovalcev. Projekt je bil izveden v sodelovanju z Občino Jesenice in Slovenskimi železnicami. Akcija je bila dogodek javnega značaja, k sodelovanju so bili povabljeni tudi prebivalci Jesenic. Odziv je bil zelo dober, pridružilo se je večje število ljudi, ki so skupaj s prostovoljnimi delom prenovili postajo. Postaja je še danes, julija 2015, v lepem, ohranjenem stanju, brez znakov vandalizma, katerega redna tarča je bila postaja pred prenovo.

Po prenovi železniške postaje, so se v iniciativi lotili bolj vsebinsko naravnanih projektov. Ogromno se je delalo tudi na področju dobrotelnosti, saj je v jeseniški občini kar nekaj posameznikov in družin, ki so se znašli v nezavidljivem položaju, saj ji pesti socialna in pogosto tudi finančna stiska. To je bil razlog, da so organizirali dobrodelni bazar, s pomočjo katerega so družino v dolgovih rešili pred deložacijo, priredili so tudi humanitarni koncert za otroke s posebnimi potrebami in zbirali hrano za posameznike in družine v stiski. Da solidarnost na Jesenicah nima meja, se je izkazalo tudi maja 2014, ko za žrtve uničujočih poplav na Hrvaškem, Bosni in Hercegovini ter Srbiji zbrali neverjetnih 91 ton pomoči, ki so jih s pomočjo donatorskih sredstev tudi dostavili na prizadeta območja. Povsem prostovoljno so se lotili tudi organizacijsko zahtevnejših projektov kot je festival mednarodne kulinarike Multi-Kulti-Narika, ki je prava jeseniška uspešnica in je po peti izvedbi prešla v tradicionalen dogodek. Multi-Kulti-Nariko kot zelo uspešen projekt iniciative omenjam z razlogom. Jesenice namreč sodijo med narodnostno zelo pestre občine. Ob popisu leta 2002 se je od skupaj 21.620 ljudi kar 5.845 izreklo za Neslovence oziroma Druge, v iniciativi Ejga pa so zelo trdno odločeni, da vzpostavijo trden medkulturni dialog, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in je nujno potreben za dobro vzdušje v mestu. Med vsemi projekti je bila najbolj, pa tudi medijsko, odmevna prenova dotrajanega mostu, ki je sicer v državni lasti. Most je bil prenovljen z izključno donatorskimi sredstvi, mednje je všteti tudi celoten izkupiček od prodaje knjige Ejga – za lepše Jesenice.

Ocenjuje se, da »lokomotivo«, kakor so poimenovali najbolj dejavne člane iniciative, sestavlja 30-40 posameznikov, medtem ko je 100-150 takih, ki se v akcije vključujejo

občasno, tretji krog pa predstavlja »moralna podpora«, ki je za delovanje ravno tako ključnega pomena (Jamnik Vidic 2014).

Med gibanja, ki delujejo proti razgradnji socialne države in zmanjševanju socialnih pravic na lokalni ravni, lahko štejemo tudi Ejga. Mednje sodijo različne oblike družbene mobilizacije (revnih) skupin mestnega prebivalstva in urbana gibanja, ki se zavzemajo za medkulturni dialog in strpnost. Zaradi neposrednega stika, ki ga imajo z izključenimi družbenimi skupinami zunajinstitucionalnega delovanja, so takšna gibanja večkrat zelo uspešna pri uresničevanju svojih ciljev (Mayer, Lustiger-Thaler, Hamel v Križnik 2009, 59).

Naziv civilna iniciativa so si v Ejga nadeli sami; po vsem raziskovanju in prebrani literaturi menim, da tako pobudo lahko imenujemo tudi kot urbano družbeno gibanje. To so razmeroma organizirane družbene skupine v mestih, ki z namenom, da bi ohranili in izboljšali svoje življenjsko okolje, dolgoročno delujejo tako znotraj kot tudi zunaj institucionalnih političnih in upravljalških kanalov (Snow in drugi v Križnik 2009, 52). Pickvance navaja, da so vzroki za njihov nastanek vloge, ki jih imajo prebivalci v vsakdanjem življenju (Pickvance v Križnik 2009, 55).

1.2 Hiša sreče

Zelo pomemben vidik njihovega delovanja je tudi sodelovanje z ostalimi organizacijami in društvi. Najbolj tesno povezavo so vzpostavili s Človekoljubnim dobredelnim društvom Up, katerega sedež je prav tako na Jesenicah. Skupaj si delijo tudi prostore, ki so si jih ustvarili v propadli trgovini v sicer najbolj degradiranem delu Jesenic, v t. i. Centru 2. Lokacija je bila izbrana namenoma, v želji po revitaliziranju tistega dela mesta. Poleg nasprotovanja institucionalni urbani politiki, gibanja lahko tudi sama oblikujejo in gradijo nove mestne prostore ali ohranjajo obstoječa in se tako odzivajo na prostorska protislovja v svojem življenjskem prostoru (Cho in Miller v Križnik 2009, 67). Prostorom so nadeli ime Hiša sreče. S trgovinskim podjetjem so podpisali pogodbo, po kateri so opravičeni plačevanja najemnine, njihova dolžnost pa ostaja plačevanje obratovalnih stroškov, ki se mesečno poravnajo s prostovoljnimi sredstvi članov obeh združenj ter obiskovalcev Hiše sreče. Prostori so bili za javnost odprti v septembru 2014.

Hišo sreče izpostavljam zato, ker je to izvedbeno, vsebinsko in časovno najbolj zahteven projekt, katerega so se lotili ter zahteva ogromne količine dela, prilaganja in sodelovanja. Hiša je odprta vse delovnike, od ponedeljka do petka, vedno sta v Hiši prisotna vsaj dva dežurna člana, ki skrbita, da vse poteka v skladu s hišnimi pravili. Hiša je odprtega tipa, v njej so dobrodošli vsi, ki si želijo prispevati k bolj kakovostnemu družabnemu življenju na Jesenicah, ali pa si zgolj zaželi družbe someščanov. Hiša sreče je vsebinsko zelo pester prostor, tam se odvijajo različne delavnice, tečaji in predavanja za vse generacije. Izvajali so računalniški tečaj za starejše, tečaj nemškega jezika, slikarske delavnice, bralne urice, delavnice ročnih del in različna predavanja z gostujočimi predavatelji. Vse temelji na prostovoljnih prispevkih, kar je tudi njihovo vodilo, saj si aktivno prizadevajo za to, da si vsebine lahko privoščijo vsi, ne glede na njihovo finančno sposobnost.

Hiša je bila prenovljena in urejena s strani prostovoljcev. Prav tako je del donacij vsa notranja oprema – pohištvo, gospodinjski aparati in celotna računalniška oprema ter ogromno število knjig, s pomočjo katerih si želijo zgraditi dobro zasnovano zbirko za bralni kotiček. V Hiši deluje tudi Izposojevalnica koles in čelad. V zbirki so kolesa za otroke in odrasle. Želijo namreč spodbujati zdrav način življenja in gibanja po mestu, ne da bi se ljudje, ki si ne morejo privoščiti kolesa, počutili izključeno. Izposoja deluje po načelu zaupanja. Prideš, si izposodiš in, ko kolesa ne potrebuješ več, ga vrneš v Hišo. Izposojevalnico so nadgradili še z izposojno drsalk v zimskem obdobju in rolarjev v poletnem. Obratuje tudi kotiček namenjen rubriki Podarim, kamor ljudje prinesejo stvari, ki jih ne potrebujejo več. Pogoj je, da so stvari lepo ohranjenе in uporabne. Največkrat se v tistem kotičku znajdejo kakšni manjši gospodinjski aparati ter otroška oprema kot so otroški vozički, sedeži in lupinice. V Hiši podarijo naprej tudi vse tisto, česar ne potrebujejo za brezskrbno delovanje samih prostorov in vsebin, ki se tam odvijajo. Malenkost za enega, izjmenega pomena za nekoga drugega.

1.3 Ejga kot virtualna skupnost

»/.../ kajti iniciativa Ejga v uradnem smislu sploh ne obstaja; smo le skupina na Facebooku.« (Pašić v Tasi 2014) Začetki in razvoj Ejga so zelo tesno povezani z internetom. Njihova prva akcija, tj. prenova koša, je bila objavljena na spletni aplikaciji Facebook. Zelo kmalu za tem se je iz ene same objave oblikovala Facebook skupina z imenom Ejga – za lepše Jesenice.

Skupina je odprtega tipa in danes šteje že več kot 4.000 članov (Facebook, Ejga). Dogajanje v skupini je raznoliko in pestro. Lakić v knjigi Ejga - za lepše Jesenice zapiše sledeče: »Navdušila me je tudi uporaba socialnega omrežja kot medija, ki ga ne gre podcenjevati, saj se je izkazalo, da je najprimernejše za najhitrejši prenos informacij.« (Lakić v Pašić 2014, 71) Torej je socialno omrežje tisto, ki kreira delovanje Ejga. Lenarčič ga opredeli kot nelinearno in razgibano družbeno strukturo, sestavljeno iz posameznih oseb, ki jih veže vsaj en izmed svojevrstnih tipov medsebojne odvisnosti, kar obsega ideje, vrednote, prijateljstvo, pri tem je merilo vrednosti omrežja določeno s mogočo uporabnostjo, ki jo ima za pripadajočega člana v tej skupnosti (Lenarčič 2010, 121).

Naslednji komentar iz knjige opisuje občutke pripadnosti, ki je je tista prelomna točka, ko skupina preraste v skupnost, saj je ravno občutenje skupnosti tisto, kar skupino preoblikuje v skupnost (Lenarčič 2010, 100). Pojem virtualne skupnosti premore obilico definicij, tista ki najbolj ustreza danemu primeru, je definicija, da skupnost sestavljajo posamezniki, ki se v virtualnosti družijo, med člani pa je prisoten občutek pripadnosti in zaupanja, delijo pa tudi skupne norme in vrednote (Etzioni v Lenarčič 2010, 84–85).

Skupini sem se pridružil takoj, v samem začetku in sicer z razlogom, da tudi sam nekaj prispevam mestu, v katerem živim. Do takrat sem bil prisiljen delovati kot posameznik, saj sem nemalokrat na lokalnem območju krajevne skupnosti uprizarjal Cervanesovega Don Kihota in se boril z mlini na veter /.../. Skupina ljudi, združena zaradi volje po izboljšanju in ne zaradi verske orientacije, avtomobilske znamke, zastave, grba, tete, strica, mnogo stricev, druge svetovne vojne, rdeče ali bele zvezde, s petimi ali sedmimi kraki ... tisti, ki bo našel ali ustanovil skupino, podobno naši, dobi tri frnikole iz moje zbirke.

(Midžan v Pašić 2014, 72–73)

Skupina ima več rubrik, med najbolj dejavne sodijo Dogaja, Pomagamo ter Zaposlitev. Skupina služi kot neke vrste oglasna deska in kavarna, kjer prebivalci Jesenic lahko najdejo različne informacije o mestu, o samem dogajanju, lahko pa zaprosijo tudi za pomoč pri iskanju namestitve, zaposlitve, prevoza ipd. Na tej strani se objavljajo tudi najbolj pomembne informacije v povezavi s samim delovanjem Ejga, kot so datumi sestankov prostovoljcev, zapisniki zaključenih akcij ter informacije o prihajajočih dogodkih. V skupini se torej združujejo posamezniki, ki hočejo pomagati, imajo nove zamisli, ali pa jih enostavno zanima 'kaj je novega v mestu'.

Lenarčič poudarja, da moramo kibernetске skupnosti preučevati v kontekstu današnjih družbeno-kulturnih sprememb, ki temeljijo na izdatni uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije – IKT. Takšne skupnosti niso navzoče v drugem svetu ali družbi, ampak se povezujejo z realnostjo (Lenarčič 2010, 98). Virtualne skupnosti razdeli na dva tipa; prvi tip opisuje tiste skupnosti, ki obstajajo izključno samo v kibernetickem prostoru in so neodvisne od fizičnega prostora, imenuje jih geografsko razpršene virtualne skupnosti. V drugi tip pa sodijo tiste skupnosti, ki obstajajo tudi v fizičnem prostoru. Sem uvršča skupnosti, ki so se najprej najprej nastale v virtualnem prostoru in nato prešle v fizični prostor, in obratno. Dodaja, da v tem primeru virtualni dvojnik skupnosti služi članom kot komunikacijsko dopolnilo fizičnemu prostoru, s čimer se povečuje tudi intenziteta in poglobljenost medsebojnih odnosov (Lenarčič 2010, 84).

McMillan in Chavis razvijeta model občutenja skupnosti, ki ga sestavljajo članstvo, ki se kaže v občutenju vključenosti, pripadanju in identifikaciji z določeno virtualno skupino, integracija in izpolnitev potreb, ki zajema občutek posedovanja in dajanja podpore tej skupnosti, emocionalna povezanost, ki je sestavljena iz občutenja medosebnih odnosov, skupne preteklosti in *duha* skupnosti, ter občutek vpliva, ki ga posedujejo člani skupnosti. (McMillan in Chavis v Lenarčič 2010, 85-86).

1.4 Aktivno državljanstvo na primeru Ejga

Nekega dne smo obnavljali ograjo, ko je šel mimo starejši gospod. Ljudje so nas vedno prijazno pozdravili in se z nami pogovarjali, predno so odšli naprej po opravkih. Tokrat je bilo drugače:

»Kuga pa devaš?«

»Dober dan, gospod. Obnavljamo ograjo, da bo lepša.«

»Zakuga pa? Pust' jo, naj zgnije kot naša država ...«

S temi besedami je odšel stran. Doživeli smo klasični izbruh slovenskega pesimizma in otopelosti. Takoj sem opazil, da se je volja naših aktivistov spremenila. Videl sem, da razmišljajo o teh besedah, zato sem se začel z njimi pogovarjati. Rekel sem jim, da je trenutno stanje naše države res takšno, kot stara, grda ograja, vendar bo nekoč spet

lepo. Tako kot so obnovljene ograje.

(Pašić 2014, 32)

Castells urbana družbena gibanja opredeli kot obliko družbenega delovanja na lokalni ravni, ki je sposobna oblikovati novo vizijo vrednot in politike, zahtevajo drugačno in pravičnejšo vlogo mesta kot skupni politični instituciji vseh prebivalcev (Castells v Križnik 2009, 63-64). V Ejga so zbrani tisti posamezniki, ki jim ni vseeno za njihovo mesto in za družbo v kateri živijo. Želijo si biti aktivni in s svojim delovanjem pripomoči k pozitivnim spremembam. To so dokazali v svojih številnih akcijah in podvigih. Aktivno državljanstvo je s teorijo zelo težko definirati, saj se pojavlja v različnih oblikah in vsebinah, določene pa so omejitve, ki jasno začitajo, kaj vse ni aktivno državljanstvo - citiram:

Načini, vsebine in rezultati delovanja ne smejo imeti negativnih posledic za obstoj, ohranjanje in širitev obstoječih demokratičnih oblik, pač pa naj prispevajo k razširjanju in poglobljanju demokracije. Pozitivno definirani aktivni državljani so tiste osebe, ki so dejavne na različnih področjih in pri svojih dejavnostih zavezane demokratičnim ciljem, vrednotam, praksam in normam (dejavnosti, ki so v nasprotju z demokracijo ali ji škodijo, so izključene). Rezultati aktivnega državljanstva, ki prispevajo k skupnemu dobremu, se kažejo na različnih družbenih in institucionalnih ravneh od primarnih (etničnih, marginalnih, idr.) skupin preko lokanih skupnosti do mednarodnih skupnosti in organizacij.

(Podmenik 2003, 59–60)

Potemtakem lahko tudi Ejga štejeemo v obliko aktivnega državljanstva, saj se aktivno borijo za vzpostavljanje pozitivnih vrednot in skrbi za sočloveka. Podmenik nadaljuje, da aktivno državljanstvo zajema tudi tiste oblike javnega delovanja državljanov, ki omogočajo uvajanje demokratičnih inovacij (Podmenik 2003, 60). Tudi v Ejga, tedaj še civilni iniciativi, so se nekateri posamezniki politično aktivirali. Zaradi nestrinjanja z delovanjem občinskih oblasti, so se odločili, da ustanovijo neodvisno stranko, ki so jo poimenovali Neodvisna lista »za boljše Jesenice«. Castells navaja, da so družbena gibanja vir družbenih inovacij in nadaljuje, da politične stranke, ki so se razvile iz družbenih gibanj, veljajo za revolucionarne stranke. Njihov nastanek lahko sproži revolucijo, v tem primeru na lokalni ravni, ali pa stranke ostajajo revolucionarne v svoji ideologiji (Castells 1983, 294).

Sestavlja jo zelo pestra množica posameznikov, z zelo raznolikimi življenjskimi potmi, njihov program pa poudarja delovanje v smeri javnega dobra. Na svoji spletni strani Neodvisna lista Za boljše Jesenice (2015) so se predstavili s sledečimi besedami:

Na Jesenicah že dolgo ne gre več samo za urejenost mesta, za dogodke, za zunanjo podobo, ta je ključna predvsem za našo samozavest. Gre za idejo, da lahko na vseh področjih delujemo drugače. Za obljubo, da se bomo potrudili in namesto izgovorov, da se nekaj ne da, da nekaj ni v pristojnosti občine, iskali rešitve, ki bodo ljudem naredile mesto bolj prijetno. Naš cilj je dvig kvalitete življenja vseh občanov.

Na lokalnih volitvah 2014 so imeli tudi svojega županskega kandidata, ki je boj za županski stolček izgubil v drugem krogu. Vendar je to člani liste samo še bolj motiviralo v trdem delu in srdivitem boju. Kampanjo za občinske volitve 2014 je zaznamovala predvsem medijska gonja proti Pašiču zaradi njegovega porekla oziroma veroizpovedi. To brezpredmetno, nizkotno in podlo vmešavanje Pašičevega osebnega življenja v politične vode, je povzročilo veliko škode in med nekaterimi jeseniškimi prebivalci zasejalo neutemeljeno nezaupanje. Račič v svoji kolumni pri spletnem časopisu *Delo* zapiše sledeče:

Na županskih volitvah v drugem krogu »v bistvu« sploh ni šlo za volitve, ampak za referendum. Referendum proti Ahmedu Pašiču. Visoka volilna udeležba in rezultat dokazujeta, da so se domorodni volivci v strahu pred neznanim aktivirali in prišli na volišča; v večjem številu kot v prvem krogu in v bistveno večjem številu kot pred štirimi leti. Kdor je glasoval za Mencingerja, je »v bistvu« glasoval proti »Bosancu« (Račič 2014).

V občinskem svetu sedi sedem mestnih svetnikov, ki so člani neodvisne liste Za boljše Jesenice. Ker se mi zdi to zelo zgovoren podatek za prvo udeležbo na lokalnih volitvah, sem preverila še statistiko lokalnih volitev za leto 2010. V letu 2014 je bila volilna udeležba v prvem krogu 44,95% v drugem krogu pa kar 47,38%, leta 2010 pa je bila volilna udeležba za več kot deset odstotkov nižja in je znašala 33,60%. Višjo volilno udeležbo si lahko razlagamo na več načinov. Na višjo volilno udeležbo je lahko vplivalo več dejavnikov: prvi je, da so si ljudje na občinskih stolčkih zaželeli novih obrazov, s čimer si lahko razlagamo število izvoljenih svetnikov ZBJ. Drugi razlog pa so lahko neutemeljen strah, nepripravljenost, nezaupanje in nacionalistična prepričanja prebivalcev jeseniške občine, viz. porekla in veroizpovedi županskega kandidata.

Glavni motiv za kandidiranje na lokalnih volitvah in za aktivno politično udejstvovanje je bila torej širina, dostop in možnost učinkovitega delovanja. S svojim delovanjem si namreč željo doseči vse ljudi, tudi tiste, ki so ponavadi izključeni iz družbenega delovanja. Aktivisti v Ejga, se zelo dobro zavedajo, da je ravno lokalna politika tisto najboljše orodje za koncentriranje energij (Dragoš in Leskošek 2003, 63). Nezačudenost s politiko, v tem primeru na lokalni ravni, je stalnica v vseh demokracijah, vendar pa lahko pride do izraza le, če imajo posamezniki možnost izražanja svojih želja in možnost ukrepanja (Iglič 2001, 176). Lokalna raven tako ponuja priložnost za oblikovanje politične zavesti in za politično delovanje tistih izključenih skupin, ki si skušajo na tak način pridobiti nadzor nad dogodki v svojem neposrednem življenjskem okolju (Križnik 2009, 63). Družbena gibanja pa omogočajo politično mobilizacijo in spreminjanje razmer na lokalni ravni, vplivajo pa tudi na razvoj post-modernih vrednot (Iglič 2001, 176). Kljub temu, da svojih zahtev pogosto ne uspejo uresničiti v celoti, pa lahko gibanja na ta način pomembno vplivajo na širše razumevanje preobrazbe mesta in na zavedanje o njegovi pretekli ter prihodnji vlogi in pomenu (Križnik 2009, 66).

Ker v Ejga delujejo zelo različni posamezniki, ki imajo različna stališča in prepričanja ter so člani različnih političnih organizacij, je vodenje politične liste Za boljše Jesenice ločeno od delovanja Ejga - za lepše Jesenice. Seveda je zaradi tako visokega števila občinskih svetnikov, ki delujejo tako v Ejga kot v listi nemogoče, da ne bi prihajalo do pogovora o aktualnem političnem dogajanju, vendar delovanje le-te ostaja ločeno od Ejga. Uporabljajo tudi svoj lasten komunikacijski kanal na Facebooku, stvari, ki se tičejo liste torej nikoli niso objavljene v skupini Ejga.

Naj to poglavje zaključim z zelo pomembno mislijo: če hočemo spremeniti svet, je treba spremeniti načine, kako se svet dela, se pravi, treba je spremeniti vizijo sveta in praktične operacije, s katerimi se skupine producirajo in reproducirajo (Bourdieu 2003, 94).

2 Koncept socialnega kapitala

O socialnem kapitalu je bilo napisanih že veliko del in jih bo še kar nekaj. Zadrega nastane, ker ima koncept socialnega kapitala bogastvo definicij, ki se med seboj razlikujejo. Adam in

Rončević uporabita izraz »preobilje definicij« (Adam, Rončević 2003, 8). Iglíč navaja, da so klasične definicije koncepta socialnega kapitala definicije, ki zajemajo vso širino koncepta in ki socialni kapital opredelijo v smislu socialnih omrežij, norm recipročnosti in zaupanja ter pozitivnih posledic, ki jih ima ta kapital za posameznika in socialni sistem. (Iglíč 2001, 186).

Koncept socialnega kapitala lahko tako razumemo na več različnih načinov. Sama bom navedla tiste, ki so se mi skozi raziskovanje za to diplomsko nalogo zdele najbolj uporabne in oprijemljive. V grobem lahko socialni kapital razdelimo na tri glavne definicije tega koncepta.

Prva je Bourdieujeva, ki pravi, da je socialni kapital, citiram: »agregat dejanskih in potencialnih resursov, ki so povezani s posedovanjem trajnih omrežij bolj ali manj institucionaliziranih odnosov vzajemnega poznanstva in prepoznavanja ali, povedano drugače, s članstvom v skupini, ki vsakemu od članov nudi podporo kolektivno posedovanje kapitala, priporočilo, ki jim daje pravico do zaupanja v različnih pomenih besede.« (Bourdieu v Adam in Rončević 2003, 8) O velikosti socialnega kapitala Bourdieu pravi, da je vse odvisno od posameznikove velikosti mreže zvez, ki jih lahko mobilizira in obsega tako ekonomski, simbolni in socialni kapital, ki ga ima vsak med tistimi, s katerimi se povezuje (Bourdieu 2003, 100).

Druga definicija socialnega kapitala je Colemanova, ki socialni kapital definira s svojo funkcijo. Opredeli ga kot niz različnih entitet, ki imajo dve skupni lastnosti, to sta, da pospešujeta določena delovanja akterjev in da so vse lastnosti sestavljene iz družbenih struktur. Zelo pomembno se mi zdi izpostaviti naslednjo Colemanovo iztočnico, ki se glasi, da socialni kapital, tako kot ostale vrste kapitala, deluje tako, da omogoča doseganje določenih ciljev, ki ob odsotnosti socialnega kapitala ne bi mogli biti doseženi. Skozi socialni kapital se tako ukvarjamo z nekaterimi vidiki strukture družbe, ki omogočajo družbeno delovanje. (Coleman v Putnam 1993, 167)

Tretja definicija sledi Putnamu, ki socialni kapital opredeli kot neke vrste orodje, ki se dopolnjuje z oblikami družbenih organizacij, kot so norme, zaupanje in omrežja, ter imajo možnost izboljšave učinkovitosti družbe (Putnam v Adam in Rončević 2003, 8). Socialni kapital je torej značilnost socialnega življenja, ki omogoča posameznikom, da učinkovito dosežejo zastavljene cilje (Putnam v Filipovič 2007, 92). Putnam ločuje tudi med dvema tipoma družbenih vezi, prve so povezovalne vezi, ki svoje temelje črpajo iz močnih povezav

in homogenosti, druge pa so premostitvene vezi, ki temeljijo na šibkejših povezavah in heterogenosti. Šibke vezi so tiste, ki proizvedejo večjo količino socialnega kapitala (Putnam v Filipovič 2007, 92).

Zelo zanimiva se mi je zdela tudi definicija Lina, ki socialni kapital opredeli kot vire vložene v družbeno strukturo, le-ta pa je dostopna oziroma se sproži z določeno akcijo. Socialni kapital je torej vrednost, ki nastaja v družbenih odnosih med ljudmi in se ohranja skozi interacijske mreže. Socialni kapital torej ne more nastajati, če resursi niso dostopni posamezniku. Lin velik poudarek daje izgradnji družbene strukture oziroma njihovi dostopnosti, ker se informacije širijo le s povezovanjem ljudi. (Lin v Dragoš in Leskošek 2003, 60) Dragoš in Leskošek socialni kapital označita kot kolektivno dobro, ki je najbolj vredna tedaj, ko je koristna za celotno družbo in ne samo za določene posameznike (Dragoš in Leskošek 2003, 60).

Ker je toliko razhajanj glede same definicije socialnega kapitala, je še toliko težje določiti sistem merjenja socialnega kapitala. Odsotnost točnih povezav med teorijo in merjenjem v nekaterih primerih pripelje do korištenja indikatorjev, ki so vprašljivi. (Paxton v Adam in Rončević 2003, 13). Sama sem se znova osredotočala na tiste načine merjenja socialnega kapitala, ki bi bili uporabni v nadaljnjem raziskovanju v povezavi z Ejsa. Med najbolj znanimi in uporabljanimi metodami je t. i. Putnamov instrument (Adam in Rončević 2003, 10). Ta med najbolj pomembne indikatorje socialnega kapitala uvršča članstvo v prostovoljne organizacije, velikost posameznikovih omrežij in splošno zaupanje. Socialni stik je osnova za razvoj družbenega zaupanja in družbene participacije (Iglič 2001, 168). O zaupanju govori tudi Fukuyama, ki pravi, da socialni kapital zajema zmožnost, ki izhaja iz prevladovanja zaupanja v družbi ali v njenih določenih delih (Fukuyama v Adam in Rončević 2003, 11). Iglič navaja pomembnost upoštevanja sodobnejših oblik sodelovanja v civilni družbi, kot je sodelovanje v družbenih gibanjih in na lokalni ravni v obliki »small scale democracy« (Cohen v Iglič 2001, 169).

Socialni kapital lahko razumemo kot vir za medsebojno povezovanje, vendar pa moramo upoštevati, da začetna in uspešna povezava poveča zaupanje in nadaljno pripravljenost na sodelovanje (Adam in Rončević 2003, 228). Dragoš dodaja, da, je tam, kjer je prisotno zaupanje, prisotno tudi sodelovanje in kjer je sodelovanje, se dodatno utrdi prav zaupanje (Dragoš 2004, 145). Pojavlja se dilema ali kot vir socialnega kapitala razumeti zaupanje, to

tezo zagovarja Coleman razumeti ali kot njegovo dimenzijo kar zagovarjata Putnam in Fukuyama (Adam, Rončević 2003, 16). Glede na ogromno kompleksnost koncepta, se mi zdi najboljša »srednja pot«, ki zagovarja tezo, da je povezovanje vedno, ne glede na izid, preizkušnja zaupanja drugih, kar je posledično pogoj za nadaljne zaupanje in povezovanje. To lahko strnemo v misel, da izkušnja zaupanja okrepi zaupanje (Dragoš in Leskošek 2003, 66).

Fukuyama nadaljuje svoje raziskovanje družb, ki imajo nizko stopnjo zaupanja, govoreč o drugačni vrsti socialnega kapitala, ki se akumulira v okviru družinskih struktur (Fukuyama v Adam in Rončević 2003, 11). To se kasneje nadgradi v razločevanje med povezovalnim oziroma »bonding« socialnim kapitalom in premostitvenim oziroma »bridging« socialnim kapitalom (Adam in Rončević 2003, 11).

Tu lahko nadaljujem z Burtom, ki za merilo vzame omrežne omejitve, pri tem več omejitev pomeni manj strukturnih lukenj, ker je omrežje omejeno/zaprto. Pri manjših omejitvah je prisotno večje število strukturnih lukenj, kar nakazuje na bolj ohlapno omrežje. Prisotnost socialnega kapitala je tako odvisna od odprtosti socialnega omrežja. Pri zaprtem socialnem omrežju je socialnega kapitala manj, ker ni pretočnosti informacij, katero omogočajo strukturne luknje, ki imajo vlogo stičišč med različnimi omrežji. Manjša, gosta in hierarhična omrežja tako posledično povzročijo zadušitev socialnega kapitala, ker je prekinjen dotok svežih informacij. (Burt v Adam in Rončević 2003, 12)

Omrežni pristop je mikro orientiran in je osredotočen na posameznike, ki si s članstvom zagotovijo določene koristi. Putnam pa se pri tem posluži drugačnega pristopa, ki je makro oziroma mezzo orientiran; pri tem pristopu se socialni kapital šteje kot javno dobro (Adam in Rončević 2003, 19). Na tem mestu lahko zaključim suhoparno teorijo o socialnem kapitalu in se navežem na vlogo le-tega pri uspešnosti Ejga – za lepše Jesenice. Socialni kapital torej poseduje tisti posameznik, ki ima veliko vezi z drugimi posamezniki in ravno te vezi mu omogočajo čim boljše doseganje njegovih namenov (Makarovič 2003, 81–82). Dragoš socialni kapital v določenem okolju opredeli kot neizkoriščen potencial, ki ga je potrebno le aktivirati (Dragoš 2004, 146).

2.1 Ejga – za lepše Jesenice in socialni kapital

Povezavo med Ejga in socialnim kapitalom bi rada začela z mislijo, ki sta jo Dragoš in Leskošek zapisala v sklepnih ugotovitvah v njuni knjigi, ki nosi naslov *Družbena neenakost in socialni kapital*. Čeprav sta svoje raziskave opravljala na ljubljanskih tleh in sta v osredje postavila družbeno neenakost, lahko z Jesenicami povežem kar nekaj vzporednic, saj gre v obeh primerih za družbeno neugodno okolje. V svoji raziskavi sta prišla ugotovitve, ki se skriva v naslednjih vrsticah:

Problemov z dostopom do informacij, velikostjo družabnih mrež, s povezavo do drugih skupnosti, z vplivanjem, z dostopom do storitev javnih služb, s samoiniciativnostjo, z nastajanjem skupnostnih pobud, z dejavnostjo društev, z odnosom do priseljencev, z vrednotenjem multikulturalnosti itd. – teh problemov se ne da odpravljati s povečevanjem materialne neopremljenosti skupnosti, ker niso ekonomsko pogojeni.
(Dragoš in Leskošek 2003, 65)

Lahko bi zgornje vrstice strnila v zelo preprosto poved, da ni vse v denarju. Tega se v Ejga močno zavedajo in skušajo misliti onkraj finančnih meja. Vse to pa je možno le, če se vzpostavijo heterogene mrežne povezave. Ko razmišljam o navezavi koncepta socialnega kapitala in delovanje Ejga, je nujno, da razmišljam o premostitvenem socialnem kapitalu, ki je odločilnega pomena, kot vir, ki služi in prispeva k organizaciji in usmerjanju delovanja. Putnam pravi, če posamezniki v neki skupini prakticirajo načelo zaupanja en do drugega, so skupaj zmožni doseči veliko več, kot če bi se tega lotili sami (Putnam 2003, 167). To je torej vir, ki lahko pomaga na poti doseganja zadanih ciljev na podlagi zaupanja in sodelovanja (Makarovič 2003, 81). Socialna participacija pa ni odvisna le od sposobnosti in pripravljenosti za sodelovanje s strani posameznikov, ampak je odvisna tudi od pobud in priložnosti v njegovem okolju (Iglič 2001, 169).

Iglič razlikuje med tremi ravni socialnega kapitala, te so makro, mezo in mikro ravni. Odnosi med ljudmi, ki niso člani istih družbenih omrežij in se ne poznajo, so definirani na makro ravni. Sorodstvene, družinske in prijateljske vezi spadajo v mikro raven socialnih omrežij (Iglič 2004, 158–172). Ostane nam še mezo raven, ki je za preučevanje Ejga najbolj zanimiva. Igličeva navaja, da je mezo raven določena s srednje močnimi in šibkimi vezmi med posamezniki, ki si delijo ista socialna omrežja. To je raven, ki je vir socialnega kapitala,

saj takšna razmerja presežejo družinsko raven, vzpostavi se odnos vzajemnosti in zaupanja, ki nato vpliva tudi na stike s popolnimi tujci (Iglič 2004, 159). Za kazalce prisotnosti socialnega kapitala na mezzo ravni, Iglič navaja stopnjo vključenosti v prostovoljne organizacije (aktivna participacija in članstvo), stopnja partikularnega zaupanja (ki se kaže kot zaupanje v sodelavce, sočlane, sosede) in sociabilnostna omrežja na ravni delovnih organizacij, prostovoljnih organizacij in lokalne skupnosti (Iglič 2004, 159).

Pomembno je, da se zavedamo, kako imajo lahko drobne lastnosti, kot je povezanost pozameznikov v manjših skupinah, velike učinke za družbo na širši ravni; koncept socialnega kapitala in mikropristop kot model obravnave, pa nam omogočita razumevanje tega učinka (Dragoš 2004, 143). Pri nastanku socialnega kapitala so najbolj pomembne medsebojne vezi. Izvor socialnega kapitala ni v posameznikih oziroma njihovih individualnih sposobnostih, saj se nahaja med posamezniki in kot izhodišče uporablja sistem povezav med temi posamezniki (Dragoš 2004, 177).

Glavni cilj Ejga je bil oživiti in spodbuditi razvoj v mestu. Iglič zapiše, da je primanjkljaj socialnega kapitala večja ovira pri doseganju zadanih razvojnih ciljev kot pomanjkanje virov (Iglič 2006, 157). Tega so se lotili na zelo učinkovit način, saj se dobro zavedajo, da brez sodelovanja in povezovanja med različnimi posamezniki in skupinami, ne bodo dosegli svojih ciljev.

Če se vrnem nazaj k opredelitvi socialnega kapitala, so to mreže, zaupanje in norme, ki pospešujejo koordinacijo in sodelovanje zaradi obojestranskih koristi (Putnam v Lenarčič 2010, 111). Putnam pravi, da sodelovanje v prostovoljnih organizacijah, še posebej, če so te sestavljene iz različnih družbenih skupin, tvori most med temi skupinami, prispeva k zmanjšanju socialne distance in povečuje splošno zaupanje (Putnam v Iglič 2001, 166). Raziskovanju družbenih vezi se je posvetilo mnogo družboslovcev, najbolj uporaben v tem primeru je Granovetter, po katerem je najbolj osnovno razlikovanje družbenih vezi razlikovanje med močnimi in šibkimi vezmi (Granovetter v Filipovič 2007, 85). Tudi v navezavi s socialnim kapitalom Putnam ločuje med vezivnim in premostitvenim socialnim kapitalom, kjer vezivni zajema bolj močne, homogene vezi, druge pa zajemajo bolj šibke, heterogene vezi (Putnam v Filipovič 2007, 92).

Če se navežem na dejstvo, da Facebook skupina šteje že več kot 4.000 članov in da se pri različnih projektih, ki jih izvajajo, izoblikujejo različne skupine posameznikov, lahko sklepam, da njihova moč ravno v njihovih šibkih vezeh, ki omogočajo preseganje mej med različnimi posamezniki in seveda tudi skupinami ter tako vzpostavljajo, oziroma, bolje rečeno, odpirajo nove poti k drugim posameznikom in skupinam, kar vse vodi do novih virov informacij in dobrin ter medsebojnega dopolnjevanja in ima, splošno, največkrat koristne učinke. Predvidevam, da bi zaprtost omrežja pripeljala do usiha produktivnosti in izolacije od zunanjega okolja.

Aktivnost v prostovoljnih skupinah in organizacijah pa posameznike nauči vzajemnosti, zaupanja, solidarnosti in sodelovanja (Iglič v Filipovič 2007, 93). Iglič nadaljuje, da se socialni kapital smatra kot sociokulturni dejavnik bistvenega pomena, ki vpliva na učinkovitost tako posameznikov kot tudi na gospodarsko rast posameznih regij in nacionalnih gospodarstev (Iglič 2006, 158). Vendar pa do obojestranskih učinkov socialnega kapitala pride šele takrat, ko so posamezniki pripravljeni vstopiti v sodelovanje, ki presega njihova domača, močna omrežja, ampak vstopajo v odnose s šibkimi vezmi in posledičnih vzpostavljanjem novih poznanstev (Iglič 2006, 158). V tem primeru se navezujem na pozitivne učinke, ki jih ima socialni kapital na posameznike, ki delujejo v Ejga, kot na pozitivne učinke, ki jih ima od takšnega načina povezovanja in sodelovanja celotna skupnost na področju Jesenic. Posamezniki, ki so aktivno vpeti v mestno skupnost, pričakujejo bolj učinkovito vodenje mesta in skozi svoja prizadevanja to tudi dosežejo (Putnam 1983, 182). Lahko pa na tem mestu govorim o potencialno dobrem zgledu, ki ga takšna skupina in njen način delovanja daje širši skupnosti in postopoma povzroči val, ki lahko pripelje do daljnosežnih učinkov na nacionalni ravni.

Več o povezavi socialnega kapitala in Ejga bo predstavljeno v empiričnem delu diplomske naloge.

3 Horizontalno organiziranje in delovanje Ejga

Castells izpostavlja vlogo prebivalcev mest pri oblikovanju ciljev urbanih gibanj, njihovi organiziranosti in uspešnosti uresničevanja zahtev (Castells v Križnik 2009, 55). Kot zapisano

že v uvodu, prebivalci, v tem primeru Jeseničani, niso nikoli samo uporabniki mest, temveč jih soustvarjajo in takšne pobude so ena najpomembnejših oblik civilnodružbenega odzivanja od spodaj na strukturna protislovja (Castells v Križnik 2009, 55).

Začetki Ejga so bili torej povsem neformalni. Ljudje so se pridružili iz ljubezni do mesta, ki že desetletje išče izhod iz krize in si gradi novo podobo (Pašić 2014, 28). Zase pravijo, da so kot mešana solata, saj je njihova struktura zelo heterogena (Pašić 2014, 28). Ker so se vsebine v Hiši zelo dobro prijele in ker so bile želje po ustvarjanju vedno bolj pogumne, vse vsebine pa želijo ohraniti dostopne za vse, so se odločili, da se iz civilne iniciative prelevijo v formalno društvo Društvo prostovoljcev Ejga. Poglavit cilj je prijavljanje na različne razpise, preko katerih bi lahko črpali sredstva za svoje kakovostno delovanje. Društvo je bilo registrirano marca letos. Srčno upam, da bo njihovo delovanje tudi kot društvo še naprej tako uspešno in da bodo lahko primer dobre prakse. Zdi se mi, da imajo možnost in moč marsikaj spremeniti in še bolj vplivati na potek življenja v jeseniški občini.

Kljub formaliziranju v društvo pa želijo ohraniti stari način delovanja. Pomembno se jim zdi, da se stvari delajo transparentno, saj se s tem na dolgi rok ustvari zaupanje (Pašić 2014, 25). Pašić dodaja: »Najprej moram povedati, da pri nas nihče ni glavni. Če ima kdo kako zamisel, jo predstavi skupini. Že po nekaj minutah je jasno, ali se bo prijela.« (Pašić v Jamnik Vidic 2014) Tu se znova lepo potrdi ideja 'mešane solate', kjer so vse sestavine enako pomembne.

Pomemben vidik delovanja Ejga se mi zdi tudi to, da lahko člani svobodno govorijo v imenu celotne skupine, kar zelo dobro opiše Bourdieu z besedami o koncentraciji socialnega kapitala v skupinah, ki jim nato omogoča, da delujejo »kot en mož«, saj tako številni in različni posamezniki presegajo učinke končnosti, ki so drugače vezani na določen prostor in določen čas (Bourdieu 2003, 103).

Ko se torej vprašamo, kako lahko spodbudimo takšen način civilnega delovanja, je prvi korak, da zaupamo. Če je prvo medsebojno sodelovanje uspešno, tako kot je bilo v primeru Ejga, se zaupanje okrepi in sodelovanje se nadaljuje. Če povzamem Putnama, ta poudarja, da bolj kot si posamezniki med seboj zaupajo, bolj se večja možnost medsebojnega sodelovanja, nadaljnje sodelovanje pa viša stopnjo zaupanja (Putnam 1993, 171). Vendar obstajajo tudi drugi koraki za krepitev socialnega kapitala. Med bolj pomembnimi se mi zdi horizontalno organiziranje same skupine. Pri Ejga ni hierarhije, kar posledično pomeni bolj sproščeno okolje, ki nudi več

svodobe pri ustvarjanju novih vsebin. Če dosežemo sproščeno okolje, se krepi tudi medsebojno zaupanje, sodelovanje, medsebojno učenje, izmenjvanje izkušenj, vzpostavi se učinkovit sistem medsebojne komunikacije in izoblikuje se občutek pripadnosti. Če je v skupini prisotna hierarhija se poruši sistem komunikacije, saj je ta v jasno določeni hierarhiji največkrat enosmerna (Makarovič 2003, 90).

Putnam opozarja, da je za področja, kjer so bolj prisotne vertikalno urejene socialne strukture, ki temeljijo na avtoritarnih odnosih, značilna tudi nižja stopnja zaupanja, manjše število civilnih pobud in posledično težji dostop do državnih in tržnih mehanizmov (Putnam 2003, 173). Drugače pa je na področjih, kjer prevladujejo horizontalne socialne vezi, ki omogočajo večjo stopnjo zaupanja in skupnih vrednot. Vse to je izraženo v večji stopnji sodelovanja v različnih organizacijah, v večji verjetnosti prekrivanja različnih družbenih omrežij, v večji prepustnosti med organizacijami in socialnimi skupinami, s čimer je posledično omogočen tudi boljši nadzor s strani civilne družbe (Putnam v Dragoš 2004, 143).

4 Empirični del - metodologija

Diplomsko delo temelji na kvalitativnem raziskovanju in sicer kot singularna študija primera. Izvedla sem preiskovalno študijo primera. Do potrebnih podatkov sem prišla s pomočjo raziskovanja s soudeležbo ter namenskega vzorca najbolj dejavnih prostovoljcev; kot metodo zbiranja podatkov pa sem uporabila spletni anketni vprašalnik odprtega tipa. Raziskovanje Ejga sem si torej zastavila kot študijo primera. Njihovo delovanje mi je znano že od prej, saj sem z njimi sodelovala pri različnih akcijah od maja 2014. V okviru študijskih obveznosti sem pri Človekoljubnem dobrodelnem društvu Up opravljala obvezno strokovno prakso. To je, kot omenjeno že prej, društvo, ki si z Ejga deli prostore v Hiši sreče, zato sem imela priložnost z njimi preživeti še dodaten teden, kar mi je omogočilo poglobljen vpogled v delovanje.

Ker me pri Ejga vsi dobro poznajo, sem se želela izogniti vplivanju na izid raziskovanja, zato sem si vse skupaj zastavila na sledeč način. Del zbiranja vseh potrebnih informacij je bil izveden s tehniko udeleženec kot opazovalec, do drugega dela potrebnih informacij pa sem prišla s pomočjo spletne ankete odprtega tipa. V anketo sem vključila posameznike, ki se

smatrajo kot najbolj dejavne. Za ta korak sem se odločila, ker skupina šteje več kot 4.000 članov, med katerimi je velika večina podpornih članov, zato je bilo fokusiranje na tiste, ki so v tej množici najbolj aktivni nujno.

S pomočjo spletne strani lka (www.lka.si), sem sestavila spletno anketo odprtega tipa. Anketa je zajemala 17 vprašanj, od teh so bila 4 demografske narave. Za spletno anketo sem se odločila z namenom, da anketirancem omogočim anonimnost, ki bi lahko prinesla bolj iskrene odgovore. Sama sem namreč ravno tako članica Ejga, zato je obstajalo tveganje, da bi poznanstvo vplivalo na dane odgovore. Za anketo sem se odločila, ker se sem želela, da pride do izraza pravo mnenje članov, ki ni (nenamenoma) usmerjeno in spodbujeno. Kljub temu, da je anketa orodje, ki je strukturirano, kar pomeni, da so bila vprašanja vnaprej znana, sem ob pošiljanju spletne povezave do ankete najbolj dejavnim članom, zapisala, da lahko v odgovore dodajo še vse tisto, kar je po njihovem mnenju pomembno, ne glede na obseg vprašanj.

Ker gre za specifičen primer, ko je pobuda skoraj v celoti organizirana v kibernetnem prostoru, natančneje na socialnem omrežju Facebook, sem presodila, da s takšnim načinom analiziranja stanja, raziskovanje ne bo za nič prikrajšano. Drugi razlog za izbiro spletnega orodja pa je tudi bolj logistične narave. Člani namreč živijo zelo raznolike življenjske stile, smo pa tudi v poletnem času, ki je zaznanovan s poletnimi počitnicami in potovanji. Sama pa živim v Ljubljani, zato je bil tak način pridobivanja podatkov nabolj optimalen. Spletno stran lka sem izbrala zaradi boljše preglednosti zbranih odgovorov, ki mi bo omogočila lažjo analizo in ker zagotavlja popolno anonimnost, ki sem jo želela in je bila moj pglaviten cilj.

Moje raziskovalno vprašanje, ki sem si ga zastavila pred začetkom raziskovanja terena, se je glasilo: **Ali horizontalno organiziranje in socialni kapital posameznikov, ki delujejo v okviru civilne iniciative – Ejga za lepše Jesenice, vplivata na uspešnost delovanja le-te?**

Vprašanja, ki sem jih zastavila so bila sledeča:

1. Spol
2. V katero starostno skupino spadate?
3. Kakšen je vaš trenutni status?
4. Vaša izobrazba in poklic?
5. Zakaj ste se pridružili Ejga?
6. Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga?

7. Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga?
8. Ali ste tudi prej sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če je, prosim navedite primer.
9. Ali sodelujete tudi zdaj?
10. Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto?
11. Se vam zdijo Jesenice medkulturno mesto? Če da, radi živite v takšnem okolju in če ne, zakaj ne?
12. Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost?
13. Kaj vam je pri Ejga všeč?
14. Kaj vam pri Ejga ni všeč?
15. Spomnimo se, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran?
16. Gledano na splošno, ko srečate neznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali pa pri odnosih z ljudmi nikoli ne moreš biti preveč previden?
17. V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega?

4.1 Analiza odgovorov

Anketni vprašalnik in vsi odgovori, ki sem jih prejela, so zbrani skupaj in vključeni v Prilogah tega diplomskega dela. Kljub temu, da gre za izredno majhen vzorec ljudi, se mi zdijo njihovi odgovori zelo pomembni, ugotovitve pa verodostojne, saj gre za posameznike, ki s svojim delom prispevajo največ k razvoju te družbene pobude.

Na vprašanja je odgovorilo 14 posameznikov, sedem žensk in sedem moških. Ena oseba spada v starostno skupino od 21 – 30 let, 8 oseb v starostno skupino 31 – 40 let, 3 osebe so v skupini od 41 – 50 in 2 osebi v skupini od 51 – 60 let. Od tega je ena oseba še v procesu šolanja, 7 oseb je zaposlenih, 1 oseba je brezposelna, 3 osebe pa so se opredelile pod drugo: upokojenec, prezaposlen in sezonsko delo.

Odgovori so bili zelo pestri in zanimivi. Kljub temu, da je bilo anketiranje povsem anonimno, je zanimivo, da se je izkazalo, da je tudi v resnici poglavit cilj Ejga delovati v skupno dobro in ni uporabljeno zgolj za doseganje lastnih ciljev. Na to namiguje velika večina odgovorov na

vprašanje Zakaj ste se pridružili Ejga? Odgovori nakazujejo na to, da so se posamezniki pridružili v želji po izboljšanju vsakdanjega življenja na Jesenicah sebi in tudi ostalim someščanom. Citiram: »Dovolj sem imel kritiziranja. Sam sem lahko nekaj storil, da bi bilo moje mesto lepše, prijaznejše, skratka prijetnejše za bivanje.« (Anketiranec 1) Anketiranec 14 je odgovoril: »Ker se mi ni dalo več čakati na počasno občino in se bolj počasno državo.« (Anketiranec 14)

Z namenom sem zastavila tudi vprašanje glede multikulturalnosti, saj Jesenice sodijo v kulturno zelo pisano okolje. Odgovori so bili v večini zelo pozitivno naravnani. Na vprašanje: Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne, so anketiranci podali odgovore, ki multikulturalnost smatrajo kot potencial in možnost bogatenja lastnih življenj in mesta. Za raziskovanje socialnega kapitala, so se mi zdeli zelo zanimivi odgovori, ki so medkulturnost videli kot možnost povezovanja, citiram: »Seveda se mi zdijo. Zelo rada živim v takem mestu, saj nas spoznavanje različnih bogati in še bolj povezuje med seboj.« (Anketiranec 2)

Veliko pozornosti sem namenila temu, kaj sodelujočim pomeni Ejga in kaj imajo od tega. Veliko odgovorov se vrtili okoli novih poznanstev in mreženja, citiram: »/.../ veliko poznanstev z dobrimi ljudmi iz mojim interesom popolnoma nesorodnih okolij, ki jih drugače ne bi nikoli spoznal.« (Anketiranec 8) To me je prijetno presenetilo, saj so se uresničila moja predvidevanja o prisotnosti premostitvenega socialnega kapitala. Na prisotnost premostitvenega kapitala nakazujejo tudi odgovori na vprašanje, v katerem okolju imajo anketirani največ pomembnih stikov in poznanstev. Večina jih je odgovorila, da v domačem lokalnem okolju ter na delu in v šoli.

Anketirancem se iz prebranega zdi pomembno, da se v Ejga združujejo posamezniki, ki prihajajo iz različnih okolij, so pripadniki različnih narodnosti, kultur in generacij. Želijo si torej pestrega, heterogenega okolja, ki lahko z združenimi močmi prispeva k izboljšavam v mestu.

Tu se lahko znova navežem na Burtovo teorijo strukturnih lukenj, kjer imajo prednost redka, luknjičasta omrežja, kjer luknje predstavljajo stičišča z drugimi omrežji in je posledično omogočen prost pretok informacij in ostalih dobrin.

Če se navežem na dejstvo, da Facebook skupina šteje že več kot 4.000 članov in da se pri različnih projektih, ki jih izvajajo izoblikujejo različne skupine posameznikov, lahko sklepam, da je njihova moč ravno v njihovih šibkih vezeh, ki premostijo meje med različnimi posamezniki in seveda tudi skupinami, ter tako vzpostavljajo, oziroma bolje rečeno odpirajo nove poti k drugim posameznikom in skupinam, kar vse vodi do novih virov informacij in dobrin ter medsebojnega dopolnjevanja in ima na splošno največkrat koristne učinke. Predvidevam, da bi zaprtost omrežja pripeljala do usiha produktivnosti in izolacije od zunanjega okolja.

Zanimala so me tudi stališča glede zaupanja. Nekaj anketirancev ljudem na splošno zaupa, večina odgovorov je vsebovala pojem previdnost, ni bilo pa moč zaznati izrednega nezaupanja ljudem na splošno. Poudarja se pomembnost položaja v katerem se posameznik znajde, ki ga postavi pod vprašaj, ali na splošno zaupa ljudem. Citiram tri odgovore, ki slikovito razložita problematiko glede zaupanja: »Prva reakcija je vedno pomagati ljudem v stiski, vendar v mejah normale in samozaščitnega delovanja. Zaupamo lahko edino dejanjem, besede ne pomenijo nič.« (Anketiranec 8), Anketiranec 12 pravi: »Sama ljudem večinoma zaupam, je pa seveda vse zelo odvisno od situacije v kateri se človek znajde. Včasih nimaš druge izbire kot da zaupaš.« (Anketiranec 12), zelo zanimivo razmišljanje poda Anketiranec št. 13: »Nekaj najslabšega kar se človeku lahko zgodi, je da izgubi zaupanje v sočloveka. Pokvarjeni ljudje so fama tistih, ki ne razumejo človeške narave, so le nerazumljeni ljudje in ljudje s svojo zgodbo, ki jih je zaznamovala.« (Anketiranec 13)

Eno izmed vprašanj se je navezovalo na notranjo organizacijo Ejga. Ejga je bil pred odhodom Pašiča nazaj v Singapur, vsaj navzven, smatran kot zelo horizontalno organiziran. Tudi sama sem skozi udeležbo z opazovanjem dobila podoben občutek. Zanimivo postane, ko bereš odgovore zbrane v anketi. S tem vprašanjem sem si potrdila, da mi bo anonimnosti prinesla bolj pestre odgovore kot intervju, ki bi potekal iz oči v oči. Mnenja pri tem vprašanju se izmed vseh najbolj razlikujejo. Ravno zaradi takih situacij, ki jih ne moremo predvideti, sem se odločila, da uporabim anketni vprašalnik odprtega tipa, ki anketirancem omogoča vso svobodo in izbiro pri odgovarjanju na vprašanja, vendar priznam, da sem tu pogrešala bolj poglobljene razlage. Za lažjo predstavbo, citiram nekaj najbolj zanimivih odgovorov: »Da, ker ga je novi predsednik organiziral pod novo vizijo natanko z namenom ohranitve nehiearhične iniciative, kjer so vsi enakovredni saj govorijo samo dejanja, z veliko varovalkami v statutu, ki onemogočajo možnosti uničenja iniciative in sovražnega prevzema s strani posameznega

samooklicanega avtokrata. Torej duh Ejga živi naprej v originalni obliki, sedaj tudi formalno zavarovan, da tak tudi ostane na dolgi rok kot registrirano društvo. več na: <http://vizija.ejga.info> <http://statut.ejga.info>.« (Anketiranec 8), »Bomo videli, kako bo sedaj funkcioniralo nadaljne delo??« (Anketiranec 4), »Ne bo držalo. Ravno na začetkih je bil voden izrazito avtokratsko, trenutno vodenje žal ne bo dolgega veka. Če sem pošten, imam občutek, da vodenja sploh več ni.« (Anketiranec 1), »Prejšnja organiziranosti je bila.« (Anketiranec 2) in odgovor Anketiranca 13, ki pravi: »Ne. Za rast je nujno potrebna organiziranost in prevzemanje odgovornosti, česar pa na "spontan" način nikakor ni moč doseči. Če ne bomo rasli, bomo izginili.« (Anketiranec 13)

Večina teh zgoraj citiranih odgovorov se nanaša na posledice, ki jih je povzročil Pašičev (nepričakovan) odhod nazaj v Singapur v letošnjem aprilu (2015). Pašić je smatran kot idejni vodja pobude, bil je eden izmed tistih posameznikov, ki je bil vedno prisoten in tisti, ki je zgodbo o Ejga ponesel v medijski svet. Bilo bi nadvse zanimivo narediti primerjavo v strukturi notranjega organiziranja pred Pašičevim odhodom in v določenem obdobju po odhodu. Glede na to, da je sedmim anketirancem všeč način notranjega organiziranja, ki se še vedno smatra kot nehierarhično, dva anketiranca nista mogla ali želela odgovoriti, še dva pa na to vprašanje nista odgovorila, lahko sklenem, kljub majhnemu vzorcu, da še vedno obstaja zaupanje v horizontalno organiziranje.

Vendar ne smemo zanemariti odgovorov, ki nakazujejo na to, da pobuda rabi drugačno bolj usmerjeno organiziranje, brez katerega nekateri anketiranci ne vidijo uspešne poti civilne pobude. Ta razhajanja v odgovorih na to vprašanje lahko nakazuje tudi na (potencialno) konfliktnost med samimi člani pobude. Sama sem obvezno študijsko prakso v Hiši sreče opravljala v juniju in bilo je moč čutiti naelektrenost med člani, ki je postala vidna po Pašičevem odhodu. Seveda je to moje osebno mnenje, ki bi potrebovalo poglobljeno raziskovanje in analizo stanja pred in po odhodu.

4.2 Ugotovitve

Če še enkrat zapišem moje raziskovalno vprašanje, ki se je glasilo: **Ali horizontalno organiziranje in socialni kapital posameznikov, ki delujeta v okviru civilne iniciative – Ejga za lepše Jesenice, vplivajo na uspešnost delovanja le-te?** Lahko zaključim, da sem si med raziskovanjem pritrnilno odgovorila na svoje raziskovalno vprašanje. Na uspešnost Ejga vplivata tako socialni kapital posameznikov, ki sodelujejo v Ejga kot model horizontalnega notranjega organiziranja.

Kot že večkrat omenjeno Facebook skupina šteje že več kot 4.000 članov, pri organizaciji projektov in akcij izoblikujejo različne, heterogene skupine posameznikov, ki skupaj sodelujejo. Zato lahko sklepam, da njihova moč ravno v njihovih šibkih vezeh, ki omogočijo preseganje mej med različnimi posamezniki in seveda tudi skupinami. S tem se vzpostavijo in odpirajo nove poti k drugim posameznikom in skupinam. Tašno zunanje povezovanje vodi do novih virov informacij in dobrin, kar ima na splošno koristne učinke. Brez povezovanja oziroma z zapiranjem omrežja bi prihajalo do usiha produktivnosti.

Lep dokaz za to se skriva v enem izmed odgovorov v anketi, citiram: »Vodenje z zgledom. Izboljšanje lokalnega okolja z grajenjem "socialne varnostne mreže" za vse nas, ki smo vpleteni v njo. Skupaj imamo vsi vsa znanja in vsi poznamo vse.« (Anketiranec 8) Ta odgovor nam jasno pokaže, da je ključ do uspeha v povezovanju in mreženju. Do optimalnih rezultatov pa pridemo, če dopustimo, da vsak prispeva svoj košček znanja, spretnosti in poznanstev. Do izmenjave pride le, če se člani počutijo sproščeno in cenjeno. Na to nakazuje še en izmed odgovorov: »Da, vseč mi je občutek, da tvoje mnenje velja enako kot mnenja vseh ostalih.« (Anketiranec 12). To pa se ustvari z modelom horizontalnega organiziranja.

Kot sem omenila že večkrat, sem tudi sama sodelovala v njihovih pobudah in akcijah. Največ časa sem z njimi preživela maja 2014, ko smo skupaj s društvom Up, zbirali humanitarno pomoč za poplavljeni območja na Hrvaškem, BiH in Srbiji. Takrat je bil odziv ljudi fenomenalen, vsak dan so se v prostorih zbiranja povsem spontano organizirale skupine, ki so se soglasno dogovorile, kako bo potekalo delo. Kljub temu, da je bilo med temi posamezniki veliko takih, ki se med seboj do tistega dne niso poznali, je delo potekalo gladko. Tudi ko se v skupini Ejga objavijo povabila na različne akcije in ko po končani akciji prebiraš poročila o

končani akciji in si ogledaš objavljene albume s fotografijami, lahko opaziš, da struktura ljudi ni vedno enaka, delo pa je še vedno uspešno opravljeno.

5 Zaključek

Raziskovala sem povezave socialnega kapitala, horizontalnega organiziranja in posledične uspešnosti delovanja civilne pobude Ejga – za lepše Jesenice. Ejga predstavlja skupino posameznikov, ki so bili sprva organizirani povsem neformalno, v želji, da s svojimi dejanji prispevajo k lepšim Jesenicam. Od svojih začetkov v juniju 2013 do danes so izvedli mnogo uspešnih projektov, med njimi nekaj takih, ki so bili tudi medijsko zelo odmevni (prenova železniške postaje na Jesenicah, Multi-Kulti-Narika, gradnja mostu).

Nekateri posamezniki so svoje delovanje so nadgradili z ustanovitvijo neodvisne politične liste, ki se je s svojim županskim kandidatom pomerila na lokalnih volitvah leta 2014. Izvoljenih imajo sedem občinskih svetnikov. Sama pobuda Ejga deluje strogo ločeno od politične liste, to poudarjajo tudi njihovi člani. Zaradi lažjega prijavljanja na različne razpise iz katerih bi lahko črpali sredstva za svoje nemoteno delovanje, se je civilna iniciativa registrirala kot formalno Društvo prostovoljcev Ejga. Njihov način delovanja zaradi tega ni spremenjen in ostaja horizontalno organiziran.

Pri raziskovanju vzročnih povezav s socialnim kapitalom, sem se osredotočila predvsem na premostitveni socialni kapital. Ta vrsta kapitala za svojo krepitev in ohranjanje potrebuje šibke vezi, ki delujejo kot most med skupinami in posamezniki ter odpirajo povezave z drugimi skupinami in posamezniki.

Empirični del raziskovanja sem opravila kot udeleženec z opazovanjem in s spletnim anketnim vprašalnikom, ki je bil odprtega tipa. Anketo je rešilo 14 najbolj aktivnih članov. V anketi sem predvsem spraševala o njihovih pogledih na skupino Ejga, o njihovih vzrokih priključitve pobudi in kaj takšna organizacija, kot je Ejga, pomeni za širšo javnost, vprašanja pa so se našala tudi temo notranjega organiziranja. Moja glavna ugotovitev je, da Ejga uporablja premostitveni socialni kapital kot orodje za doseganje svojih ciljev in horizontalno

organiziranje, ki preprečuje hierarhično vodenje članom, to skupaj pa pozitivno vpliva na uspešnost.

Prišla sem do sklepa, da je najbolj pomemben cilj Ejga pomagati skupnosti in mestu. Ljudje se torej priključujejo v Ejga iz dobrodelnih vzgibov in v želijo po povezovanju skupnosti, ne za izpolnjevanje nekih lastnih interesov. Nov dokaz, da Ejgovci s svojim delom presegajo vse meje, je aktiviranje zbiranja materialne pomoči za begunce, ki so trenutno nastanjeni na italijanski meji. Ker vedo, da se val beguncev in migrantov bliža tudi Sloveniji, že razmišljajo in delujejo v smeri, kako bi na Jesenicah lahko pomagali tem nesrečnim ljudem.

Žal mi je, da s člani Ejga nisem uspela preživeti več časa, saj me je na obvezno prisotnost v Ljubljani vezal študij in študentsko delo. Prepričana sem, da bi s še bolj poglobljenim raziskovanjem prišla še do kakšnih zanimivih povezav in ugotovitev. Ejga je namreč gibanje, ki premika meja lokalne mobilizacije in si kot tako zagotovo zasluži večjo pozornost in preučevanje.

Glede na vse prebrano, videno in dokumentirano, lahko zaključim, da bi v današnjih časih vsako mesto potrebovalo svoj Ejga, ki bi pomagal mestu do ponovnega dostojanstva. Neverjetno osvežujoče je videti posameznike, ki se povezujejo in sodelujejo iz ljubezni do mesta in tako presegajo stereotipe pasivnih Jeseničanov.

6 Literatura

1. Bourdieu, Pierre. 2003. *Sociologija kot politika*. Ljubljana: Založba /*Cf.
2. Castells, Manuel. 1983. *The City and the Grassroots: A Cross-Cultural Theory of Urban Social Movements*. Berkeley: University of California.
3. Dragoš, Srečo in Vesna Leskošek. 2003. *Družbena neenakost in socialni kapital*. Ljubljana: Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije.
4. Dragoš, Srečo. 2004. Socialna omrežja: izvor socialnega kapitala. V *OMREŽJA socialne opore prebivalstva Slovenije*, ur. Mojca Novak, 143–159. Ljubljana: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
5. Facebook. 2015. *Ejga – za lepše Jesenice*. Dostopno prek: <https://www.facebook.com/groups/ejga.za.lepse.jesenice/> (15. julij 2015).
6. Filipovič, Maša. 2007. *Družbena kohezija in soseka v pozni moderni*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
7. Iglič, Hajdeja. 2001. Socialni kapital, socialna omrežja in politično vedenje. *Družboslovne razprave* 17 (37–38): 167–190.
8. Iglič, Hajdeja. 2004. Tri ravni socialnega kapitala v Sloveniji. V *S Slovenkami in Slovenci na štiri oči: ob 70-letnici sociologa Nika Toša*, ur. Brina Malnar in Ivan Bernik, 155–174. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, IDV – CJMMK.
9. Iglič, Hajdeja. 2006. Socialni kapital kot razvojni izziv slovenske družbe. V *Pogledi na reforme*, ur. Niko Toš, 157–170. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
10. Jamnik Vidic, Biba. 20. Avgust 2014. *Ejga - za lepše Jesenice*. Dostopno prek: <http://www.viva.si/Intervju/11867/Ejga-za-lep%C5%A1e-Jesenice?index=2> (20. julij 2015).
11. Križnik, Blaž. 2009. *Lokalni odzivi na globalne izzive*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
12. Lenarčič, Blaž. 2010. *Socialni kapital v virtualnih skupnostih*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Univerzitetna založba Annales.
13. *Lokalne volitve 2010*. Dostopno prek: <http://www.dvk-rs.si/arhivi/lv2010/index.html> (14. junij 2015).
14. *Lokalne volitve 2014*. Dostopno prek: http://volitve.gov.si/lv2014/rezultati/obcina_jesenice.html (20. julij 2015).

15. *Neodvisna lista Za boljše Jesenice*. 2015. Dostopno prek: <http://boljse.jesenice.com/#predstavitev> (20. julij 2015).
16. Pašič, Ahmed. 2014. *Ejga – za lepše Jesenice*. Jesenice: Samozaložba.
17. Podmenik, Darka. 2003. Aktivno državljanstvo in socialni kapital. V *Socialni kapital v Sloveniji*, ur. Matej Makarovič, 56–80. Ljubljana: Založba Sophia.
18. Putnam, Robert. 2003. *Making democracy work: Civic traditions in modern Italy*. Princeton: Princeton University Press.
19. Račič, Blaž. 2013. »Ko so glavni sovražnik položnice, si je treba pomagati«. Intervju z Ahmedom Pašičem. Dostopno prek: <http://www.delo.si/novice/slovenija/ko-so-glavni-sovraznik-poloznice-si-je-treba-pomagati.html> (29. junij 2015).
20. Račič, Blaž. 2014. *Zgodbe izpod Triglava: Kleleke vlada Tom*. Dostopno prek: <http://www.delo.si/mnenja/kolumne/kleleke-vlada-tom.html> (14. avgust 2015).
21. Statistični urad republike Slovenije. *Popis 2002*. Dostopno prek: http://www.stat.si/popis2002/si/rezultati/rezultati_red.asp?ter=OBC&st=2 (28. julij 2015).
22. Tasi, Alja. 2014. *Prenehajte živeti v času druge svetovne vojne in nam dajte delo!* Dostopno prek: <http://aljatasi.com/2014/01/prenehajte-ziveti-v-casu-druge-svetovne-vojne-in-nam-dajte-delo/> (29. julij 2015).

Priloge

Priloga A: Anketni vprašalnik

XSPOL - Spol:

- Moški
- Ženski

XSTAR2a4 - V katero starostno skupino spadate?

- do 20 let
- 21 - 30 let
- 31 - 40 let
- 41 - 50 let
- 51 - 60 let
- 61 - 70 let
- 71 in več let

XDS2a4 - Kakšen je vaš trenutni status?

- Šolajoči
- Aktivni
- Neaktivni
- Brezposelni
- Drugo:

Q1 - Vaša izobrazba in poklic?

Q2 - Zakaj ste se pridružili Ejga?

Q3 - Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga?

Q4 - Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga?

Q5 - Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer.

Q6 - Ali sodelujete tudi zdaj?

Q7 - Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto?

Q8 - Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?

Q9 - Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost?

Q10 - Kaj vam je pri Ejga všeč?

Q11 - Kaj vam ni pri Ejga ni všeč?

Q12 - Spomnimo, da je Ejga veljal za zelonehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran?

Q13 - Gledano na splošno, ko srečate nepoznane osebe na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden?

Q14 - V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega?

Priloga B: Anketa – odgovori zbrani po anketirancih

Anketiranec 1

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? 5. stopnja, vzdrževalec

Zakaj ste se pridružili Ejga? Dovolj sem imel kritiziranja. Sam sem lahko nekaj storil, da bi bilo moje mesto, lepše, prijaznejše, skratka prijetnejše za bivanje.

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Dopolnitev, sprostitev.

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Zadovoljstvo

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Da, če šteje, tekaška skupina Jesenice

Ali sodelujete tudi zdaj? Da

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Z akcijami zbiranja hrane, potrebščin, oblek itd. je združil vse jeseničane. Vrh je hiša sreče, prostor, kjer vsakdo lahko najde kotiček sprostitev ali miru.

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? So. Rad živim, ker sem jih navajen in imam rad svoje mesto. Malenkost sem lokalpatriota.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Niti ne, sem samo vesel, da sem zraven.

Kaj vam je pri Ejga všeč? Ekstremno različne osebnosti, ki so vsaj nekaj časa, med seboj odlično sodelovale.

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Da je bil Ahmed edini, ki je te osebnosti lahko držal skupaj. Le njega in njegova mnenja so vsi spoštovali. Z odhodom, se je marsikaj spremenilo.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelonehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Ne bo držalo. Ravno na začetkih je bil voden izrazito avtorsko, trenutno vodenje žal ne bo dolgega veka. Če sem pošten, imam občutek, da vodenja sploh več ni.

Gledano na splošno, ko srečate nepoznane osebe na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Se še vedno držim tega, da večini zaupam. Seveda pa je vedno prisoten kanček previdnosti.

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? družinsko ter poklicno okolje prednjačita.

Anketiranec 2

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? Gostinski tehnik

Zakaj ste se pridružili Ejga? Zaradi same ideje, ki je bila tako hudo potrebna, da smo vsaj malo ozivelci nase mesto.

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Biti aktiven in dejaven v družbi.

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Spoznavanje ljudi.

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Ja. V KŠDB Biser in Drustvo Up

Ali sodelujete tudi zdaj? V Up-u.

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Sirjenje ideje izven mesta, aktiviranje ljudi k vkljucevanju u samo delovanje mesta.

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? Seveda se mi zdijo. Zelo rada zivim v takem mestu, saj nas spoznavanje razlicnih bogati in se bolj povezuje med seboj.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Ja.

Kaj vam je pri Ejga všeč? Sama ideja in razlicna struktura ljudi-od starososti do razlicnih narodnosti in verstev.

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? To, da so doloceni prisli samo zaradi lastne koristi.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Prejsnja organiziranosti je bila.

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebona ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Pri vecini miras biti hudicevo previden.

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Druzinsko in v sluzbi.

Anketiranec 3

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? Prof. razrednega pouka- učiteljica

Zakaj ste se pridružili Ejga? Želja po sodelovanju, premiku na bolje, po aktivnosti

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Izpopolnitev

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Nova poznanstva, možnost aktivnega sodelovanja pri spremembah na bolje

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Društvo Up

Ali sodelujete tudi zdaj? Da

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Motivacijo za ostale ljudi v mestu, da se prebudijo, storijo kaj za svoj kraj

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?

Da, rada živim, ker smo vsi iz različnih kultur, ki jih med sabo spoznavamo, si delimo mnenja, izkušnje

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Da

Kaj vam je pri Ejga všeč? Sodelovanje, konstruktivna izmenjava idej in mnenj, pestrost dogodkov

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Odziv okolice na nas,.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Seveda.

Gledano na splošno, ko srečate nepoznane osebe na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Zaupanje do neke mere, ne fobičnost pa tudi pretirana odprtost ne... postopoma.

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Domači lokalni nivo

Anketiranec 4

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 51 - 60 let

Kakšen je vaš trenutni status? Upokojenka

Vaša izobrazba in poklic? Tekstilni tehnik

Zakaj ste se pridružili Ejga? Zaradi dobre ideje

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Širiti pozitivne izkušnje

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Zadovoljstvo

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Nikoli

Ali sodelujete tudi zdaj? Trenutno ne

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Velika pridobitev, katere se še ne zavedajo

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?

Da

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Vsekakor ,bila prisotna na samem začetku

Kaj vam je pri Ejga všeč? Da smo pripravljeni za skupnost narediti včasih nemogoče

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Da se izgublja njegova moč ,ker idejni vodja je odšel

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Bomo videli ,kako bo sedaj funkcioniralo nadaljne delo ??

Gledano na splošno, ko srečate nepoznane osebe na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Previdnost

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Povsod po malo

Anketiranec 5

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 51 - 60 let

Kakšen je vaš trenutni status? Upokojenka

Vaša izobrazba in poklic? trgovinski poslovodja

Zakaj ste se pridružili Ejga? zaradi prostovoljstva druženja ..

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? veliko mi pomeni -izpolnjuje me ,srečna sem ,da lahko pomagam pomoci potrebnim

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? srečo zadovoljstvo....

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. ne

Ali sodelujete tudi zdaj? samo EJGA

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? zelo veliko pomeni - rezultati delovanju so tudi že vidni na vecpodrocjih

Anketiranec 6

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Brezposelni

Vaša izobrazba in poklic? gimnazijski maturant

Zakaj ste se pridružili Ejga? druženje, narediti nekaj za samo mesto in tudi za soljudi

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? del življenja kjer spoznavam samega sebe

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? notranje zadovoljstvo

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. ne

Ali sodelujete tudi zdaj? samo v Ejga

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? mesto je pridobilo na kakovosti življenja

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? mesto je medkulturno in rad živim tukaj saj je potrebno večiko

Anketiranec 7

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 41 - 50 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? V stopnja – policist

Zakaj ste se pridružili Ejga? zaradi humanitarnosti in aktivnosti na vseh področjih kjer ljudje rabimo pomoč in je družba zaspala

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? veliko srečo, ko veš da si ljudem pomagal in jih osrečil

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? meni osebno izpopolnitev duše, kajti tu sem spoznal čudovite ljudi in zopet dobil vero v ljudi in njihovo dobroto

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. športno društvo - rekreativno

Ali sodelujete tudi zdaj? pasivno, saj mi zmanjkuje časa

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? EJGA je za mesto in skupnost pridobitev, tako na družabnem kot humanitarnem področju, je tudi vest, kajti s svojim delom prebudi v ljudeh čut do sočloveka

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? Da, ker nas ravno multikulturnost lahko zelo osrečuje, kajti od drug drugega lahko potegnemo veliko novega in dobrega, kakor tudi se naučimo sobivati in sprejemati drugačnost

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? všeč

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? težko odgovorim

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? družinsko in lokalno okolje,

Anketiranec 8

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? rač. tehnik / programer

Zakaj ste se pridružili Ejga? Če hočeš, da je nekaj narejeno prav, moraš to narediti sam.

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Vodenje z zgledom. Izboljšanje lokalnega okolja z grajenjem "socialne varnostne mreže" za vse nas, ki smo vpleteni v njo. Skupaj imamo vsi vsa znanja in vsi poznamo vse.

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Priznanje javnosti, da je to, kar menim da je prav, zares prava pot + veliko poznanstev z dobrimi ljudmi iz mojim interesom popolnoma nesorodnih okolij, ki jih drugače ne bi nikoli spoznal.

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. /

Ali sodelujete tudi zdaj? /

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Postavljamo jasen kontrast in ogledalo nesposobnim inštitucijam, ki z denarjem in diplomami ne znajo narediti tega, kar znamo narediti ljudje, ki stopimo skupaj in sodelujemo, brez denarja in diplom.

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?

Da. Všeč so mi radikalno različni pogledi na, v monokulturnih okoljih, samoumevne stvari "kjer je nekaj že od nekdaj bilo tako in je samo tako prav drugače pa bohpomagi hitro k spovedi da ne bom šel v pekel ker razmišljam z lastno glavo". Takšna različnost "utiša" ekstremiste, kot so znani na vaseh, in nadlegovanje s strani večine lokalne družbe, ker večina v medkulturnem okolju izgubi veliko vpliva in glasu, saj jih pol mesta ne more jemati resno in njihovo zatiranje utiša nazaj. To okolje nevtralizira vse pritiske in ustvari prostor, da je vsak svoboden in razmišlja z lastno glavo, ne pa da se spusti na nivo razmišljanja s praznimi glavami sovaščanov, kjer tisti, ki vedo najmanj, to ponavadi vedo najglasneje.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Vsak, ki je vložil svoj čas in energijo v idejo, bo v enaki meri čutil Ejga kot filozofskega potomca.

Kaj vam je pri Ejga všeč? Dajanje priložnosti dobrim ljudem, ki drugače med slabimi ljudmi (iz očitnih razlogov) ne bi nikoli dobili priložnosti z dejanji jasno pokazati kako ogromen in očiten kontrast obstaja med dobrimi in slabimi ljudmi.

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Z delanjem kontrasta zelo jasno kaže kako ogromen odstotek populacije sestavljajo slabi ljudje in kako neverjetno nesposobne so inštitucije. Udobneje in manj depresivno bi bilo živeti s plašnicami in še naprej misliti, da je stanje veliko boljše kot se v resnici vidi na lastne oči.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Da, ker ga je novi predsednik organiziral pod novo vizijo natanko z namenom ohranitve nehierarhične iniciative, kjer so vsi enakovredni saj govorijo samo dejanja, z veliko varovalkami v statutu, ki onemogočajo možnosti uničenja iniciative in sovražnega prevzema s strani posameznega samooklicanega avtokrata. Torej duh Ejga živi naprej v originalni obliki, sedaj tudi formalno zavarovan, da tak tudi ostane na dolgi rok kot registrirano društvo. več na: <http://vizija.ejga.info>
<http://statut.ejga.info>

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Prva reakcija je vedno pomagati ljudem v stiski, vendar v mejah normale in samozaščitnega delovanja. Zaupamo lahko edino dejanjem, besede ne pomenijo nič.

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? V Hiši Sreče :) okolju polnem dobrih lokalnih ljudi.

Anketiranec 9

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 41 - 50 let

Vaša izobrazba in poklic? ek tehnik, vodja manjše posl enote

Zakaj ste se pridružili Ejga? zapolnitev prostega časa

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? druženje s somisljeniki

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? izkušnjo

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. da, v Zvezi drsalnih sportov Slovenije

Ali sodelujete tudi zdaj? ne

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? pozitiven odnos do okolja in somesčanov

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? da, si ne predstavljam življenja v monokulturnem mestu

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? da

Kaj vam je pri Ejga všeč? akcije ki za seboj pustijo lepo druženje in polepsano bivalno okolje

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? poudarjanje razlikosti ver in kultur

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? zelo!!

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? zaupam

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? poklicno okolje

Anketiranec 10

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? sezonsko delo

Vaša izobrazba in poklic? strojni tehnik V.st.

Zakaj ste se pridružili Ejga? Za boljši jutri

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Nagrada za dušo in srce

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Biti koristen za skupno dobro

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Ne

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Motivacija, dvig nivoja duha pozitivne in napredek za prebivalce mesta

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?
Da. Da.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Do rojstnega mesta, ja in mojega doma, ja.

Kaj vam je pri Ejga všeč? Pridne roke in nesebično razdajanje

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Premalo takih v mestu - občutno premalo.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Ne razmišljam o tem

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Po občutku

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Družina/šola/delo/preko otrok

Anketiranec 11

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? PREZAPOSLEN

Vaša izobrazba in poklic? INŽENIR MEHATRONIKE, AVTOMATIZACIJA IN VZDRŽEVANJE V INDUSTRIJI

Zakaj ste se pridružili Ejga? Zaradi filozofije "sam lahko premaknem kamen, skupaj pa lahko premaknem Triglav"!

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Sprostitev, občutek da se nisem predal v vsesplošno apatijo "ne da se, we all gonna die"...

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Osebno zadovoljstvo, sklepanje novih prijateljskih vezi, občutek da si nekaj tudi storil in nisi samo "jamral".

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. NE

Ali sodelujete tudi zdaj? NE

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Za mesto: eno ogromno POZITIVNO spremembo od leta 1714 naprej. Za širšo skupnost pa EJGA pomeni to, da je za dober zlged.

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne?

DA. Seveda, razlike gradijo mostove med ljudmi, nas bogatijo in so na nek svojevrsten način posebne!

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? DA, SEVEDA!

Kaj vam je pri Ejga všeč? Hierarhija in še mnogo drugih stvari.

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Včasih je hierarhija z "strogim" vodjo pa le potrebna :)

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? DA.

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebona ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Ljudem nikoli ne moreš zaupati 100%. Odkar sem sam sebe ujel v lažeh, ne verjamem nikomur več :)

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Povsod po malem.

Anketiranec 12

Spol: Ženski

V katero starostno skupino spadate? 21 - 30 let

Kakšen je vaš trenutni status? Šolajoči

Vaša izobrazba in poklic? Gimnazijski maturant. Študentsko delo.

Zakaj ste se pridružili Ejga? Ker sem želela biti koristna družbi, EJGA je dokazal, da je možno spremeniti vzdušje v mestu na bolje.

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Izpolnitev in aktivno preživljanje časa.

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Mir in upanje, da jeseniška družba ne tone več v prepad.

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Študentsko društvo.

Ali sodelujete tudi zdaj? Da.

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Veliko. So dokaz, da je možno spremeniti mnogo stvari, če se ljudje aktivirajo in pomagajo drug drugemu.

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? Da. Seveda, prepletanje različnih narodnosti, kultur, ver bogati mesto. Medkulturno okolje bi morali videti kot potencial.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Da. Kadar nisem fizično prisotna na akcijah, vedno spremljam skupino na Facebooku.

Kaj vam je pri Ejga všeč? Da se je "pod eno streho" združilo toliko različnih ljudi, vse generacije z različnimi življenjskimi potmi.

Kaj vam ni pri Ejga ni všeč? Želim si, da bi vsi posamezniki, ki sodelujejo imeli dovolj poguma, da jasni in glasno povedo, česa si želijo in kako si želijo, da bi stvari potekale.

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Da, všeč mi je občutek, da tvoje mnenje velja enako kot mnenja vseh ostalih.

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Sama ljudem večinoma zaupam, je pa seveda vse zelo odvisno od situacije v kateri se človek znajde. Včasih nimaš druge izbire kot da zaupaš.

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Definitivno študijsko okolje, ker tam preživim večino časa, nato domači lokalni nivo ter služba.

Anketiranec 13

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 41 - 50 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? visja, gostinstvo turizem

Zakaj ste se pridružili Ejga? Zaradi ljudi, ki si že bili tam

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Aktivna vključitev v lokalno skupnost

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Bolj ali manj kvalitetno druženje

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Bil sem predsednik in soustanovitelj društva za pomoč odvisnikom in njihovim svojcem

Ali sodelujete tudi zdaj? Da

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Zametek kolektivizma, ki ga težko še najdeš

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? Izrazito da. Za Jeseničane je vsaj po večini značilno, da so strpni do drugih narodov

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Da

Kaj vam je pri Ejga všeč? Da ima ta fenomen brezmejne možnosti, a žal večina ejgovcev nima ne vizije in ne znanja, kako jih izkoristiti. Mislim, da smo obtičali v momentu in hodimo po tanki liniji med pozabo in tem, da izzvenimo v nič

Kaj vam ni pri Ejga všeč? Glej zgornji odgovor :)

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Ne. Za rast je nujno potrebna organiziranost in prevzemsne odgovornosti, česar pa na "spontan" način nikakor ni moč doseči. Če ne bomo rasli, bomo izginili

Gledano na splošno, ko srečate nepoznano osebo na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Nekaj najslabšega kar se

človeku lahko zgodi, je da izgubi zaupanje v sočloveka. Pokvarjeni ljudje so fama tistih, ki ne razumejo človeške narave, so le nerazumljeni ljudje in ljudje s svojo zgodbo, ki jih je zaznamovala

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Lokalni nivo

Anketiranec 14

Spol: Moški

V katero starostno skupino spadate? 31 - 40 let

Kakšen je vaš trenutni status? Aktivni

Vaša izobrazba in poklic? Doktorat

Zakaj ste se pridružili Ejga? Ker se mi ni dalo več čakati na počasno občino in se bolj počasno državo

Kaj v vašem življenju pomeni sodelovati v Ejga? Delati in siriti dobro

Kaj vam prinaša sodelovanje v Ejga? Zadovoljstvo in nove prijatelje

Ali ste tudi prej aktivno sodelovali v kakšni organizaciji/združenju/društvu? Če ja, lepo prosim navedite primer. Da, Društvo Up, Merhamet, Islamska skupnost

Ali sodelujete tudi zdaj? Tudi

Kaj po vašem mnenju pomeni Ejga za širšo skupnost in za samo mesto? Osvežitev, nove ideje, nov koncept delovanja lokalne skupnosti

Se vam zdijo Jesenice medkulturno okolje? Če ja, radi živite v takem okolju in če ne, zakaj ne? Da. Bolj v smislu lokalne skupnosti. Na nivoju zaposlovanja v javnem sektorju tega ni. Službe so rezervirane za pripadnike enega naroda.

Ali do Ejga čutite kakšno pripadnost? Zelo močno

Kaj vam je pri Ejga všeč? Spontanost in kreativnost

Spomnimo, da je Ejga veljal za zelo nehierarhično iniciativo. Ali vam je všeč način, kako je Ejga organiziran? Da

Gledano na splošno, ko srečate nepoznane osebe na ulici, ali bi rekli, da je večini ljudi možno zaupati, ali je pri odnosih z ljudmi ne moreš biti preveč previden? Prva opcija

V katerem okolju imate največ stikov in poznanstev? Je to družinsko okolje, domači lokalni nivo, šolsko/študijsko/poklicno okolje, ali kaj drugega? Domaci lokalni nivo